

DE VERWOESTE OOGST VAN *Frans van Houten*

Na een grootschalige transformatie dacht Philips-topman Frans van Houten succes te gaan oogsten. Een achtergehouden, grootschalig debacle heeft aan die intentie inmiddels hardhandig een einde gemaakt. Patiënten en beleggers wachten af hoe Philips zijn fouten goed gaat maken.

Met de kennis van nu is het nogal pijnlijk om terug te bladeren naar interviews met de weggestuurde Philips-topman Frans van Houten. Sinds 2011 stond de geboren Eindhovenenaar aan de top van het concern waar hij zijn carrière begon. Om passievolle betogen staat Van Houten niet bekend, maar gaandeweg wordt hij gevraagd om op te treden als de spreekbuis van *corporate* Nederland, uitnodigingen waarop hij geregeld ingaat.

Zoals in tv-programma Buitenhof, waar hij in oktober 2020 plaatsneemt om te reageren op plannen van GroenLinks om het aandeelhouderskapitalisme aan banden te leggen. Tegenover Twan Huys draait de 60-jarige bestuurder eerst een verhaal af dat behoorlijk gerepeteerd lijkt. Het gaat over de maatschappelijke missie van Philips en de manier waarop je die succesvol overbrengt op je aandeelhouders.

Maar al snel gooit de topman de schroom van zich af en doet hij zijn zegje over tal van onderwerpen: het vertrek van Unilever, het vestigingsklimaat, onderwijs, het Chinese én het Nederlandse coronabeleid. Over zijn werk bij Philips toont hij zich tevreden, vooral over de transformatie van industriële holding naar een zorgbedrijf. "Ik haal veel genoeg en uit het feit dat we Philips een

nieuwe toekomst hebben gegeven", zo stelt Van Houten tegenover presentator Twan Huys. "U blijft nog even in deze positie?" "Dat wil ik heel graag doen", aldus de topman.

Bijna een jaar later, in juli 2021, toont Van Houten nog meer ambitie in een interview met EY. Hij wil af van de cynische houding bij aandeelhouders dat "je (...) een ervaren aandeelhouder (bent) als je twee keer geld verloren hebt op Philips". Hij wil graag verder als topman, want "de gouden jaren, waarin geoogst en uitgebouwd kan worden, zijn nog maar net begonnen. Het mooiste moet nog komen."

TERUGROEPACTIE

Op het moment dat Van Houten openlijk droomt van een mooie toekomst voor Philips, is hij inmiddels op de hoogte van een explosief dossier dat uiteindelijk zijn vertrek zal inluiden. Twee maanden eerder, bij de presentatie van de kwartaalcijfers in april, meldt de onderneming 250 miljoen euro opzij te moeten zetten om een grote terugroepactie te bekostigen van apparaten tegen slaapapneu. Deze zogenoemde Dreamstations worden geproduceerd door Philips' Amerikaanse dochter Respiroics. Ze dienen patiënten met een stokkende ademhaling 's nachts periodiek luchtstoten toe. Slaap en lawaai gaan slecht samen en daarom zit in de Dreamstation-ap-

paraten een geluiddempend schuim verwerkt. Dat blijkt te kunnen verpulveren of verbrokkelen.

Beleggers schrikken van de mededeling van Philips. Het aandeel daalt in twee dagen met bijna 6 procent. Voor aandeelhouders mogen de problemen met het schuim in apneu-apparaten nieuw zijn, binnen het Philips-concern zijn ze dat geenszins. In 2016 ontvingt dochter Respiroics al de eerste klachten van consumenten over afbrokkelend schuim. Testrapporten uit die tijd laten zien dat hogere temperaturen en hoge luchtvochtigheid tot chemische reacties kunnen leiden, waarbij schadelijke stoffen kunnen loskomen. In 2020 worden bij een evaluatie die 'schadelijke effecten' verder ingevuld. Het afbrokkelende schuim kan giftig en zelfs kankerverwekkend zijn. Patiënten en beleggers horen er op dat moment niets over.

FALENDE INTERNE CONTROLE

De tegenvaller die Philips in april 2021 naar buiten moet brengen, is geen incident. Een paar maanden later wordt gemeld dat er nog meer apparaten vervangen moeten worden, tot wel 3,5 miljoen exemplaren. Ook voor andere beademingsapparaten wordt een 'recall' uitgevaardigd. De kosten voor die actie verdubbelen tot 500 miljoen euro. Het vertrouwen dat Van Houten nog heeft in de onderneming tijdens het interview van EY in juli, wordt niet langer door alle beleggers gedeeld. De beurswaarde van Philips is dan al met 10 miljard euro gedaald.

En de koers blijft dalen in de laatste maanden van 2021. Een korte opleving begin november wordt snel teniet gedaan als de

**VAN HOUTEN
DROOMT VAN
EEN MOOIE
TOEKOMST,
MAAR IS AL OP
DE HOOGTE VAN
EEN EXPLOSIEF
DOSSIER**